

Ruspolitisk handlingsplan bydel Grorud 2023-2028

Strategisk plan for rusfeltet i Oslo kommune har to hovedmål for ruspolitikken:

Færre innbyggere utvikler rusproblemer

Innbyggere med rusproblemer får bistand ut fra sine behov til å leve et meningsfylt liv

Strategier for å nå disse målene:

- Forebyggingsoffensiv for å hindre at rusproblemer oppstår
- Tidligere innsats når rusproblemer oppstår
- Økt livskvalitet ved rusproblemer

Rusproblemer har en nær tilknytning til andre psykiske lidelser. Samhandling rundt disse innbyggerne mellom helsetjenester og NAV er der for svært viktig. Å avdekke rusproblematikk er første ledd, og å kunne bistå når problematikk er avdekket er det neste. Mange av bydelens tiltak vil kunne virke positivt både med tanke på rusproblematikk og psykisk helseproblematikk.

Forebyggingsoffensiv for å hindre at rusproblemer oppstår

Mål	Tiltak	Ansvarlig	Frist	Status	Risiko
Arbeid og utdanning som forebyggende tiltak.	- Sommerjobb som en sosial arena. - Helseavklaring - Snarlig tilbud om aktivitet, tilpasset ungdommen. - Jobbe med å få unge i riktig spor mot arbeid eller utdanning. - Få ungdom tilbake i jobb eller utdanning - deltidsjobber - jobber tett ut mot bydelens grunnskoler inn mot barn og unge med mål om at unge skal fullføre og mestre egen hverdag	NAV Ung, forebyggende, IPS (Individuell jobbstøtte) Ung, Arbeidsleder Aktivitets- og kulturenheten, Forebyggende enhet	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Oppsøkende arbeid på de unges arenaer. Tidligere intervensjon,	- Kjenne til de ulike organisasjonene og deres målgruppe. - Ufarliggjøre NAV, og oppmøte ved NAV. - Tilstedeværelse med sosialfaglig kompetanse på fritidsklubber, der	NAV Ung v/oppsøkende team	Kontinuerlig	Påbegynt	Middels

forebygging, skaper trygge relasjoner og tillit. Sikrer kontinuitet i oppfølgingsarbeidet.	ungdommen er. - Skal være lett å kontakte oppsøkende team, får deres direktenummer - Følge til samarbeidende tjenester i bydelen, fastlege, visninger osv. - Lose videre og benytte seg av pårørendemedvirkning	Forebyggende Enhet v/ oppsøkende Team			
Alle ungdommer skal føle tilhørighet til bydelen og det skal være lav terskel for å ta kontakt	- Karrieresenter med frokoster på NAV Ung, for å ufarliggjøre NAV. - Oppsøkende arbeid, på ungdommenes arena. - Ungdommer blir stort sett møtt av en ansatt, til tross for at de ikke har avtale (gleder både på Karrieresenteret og i Publikums-mottaket) - Ungdommene skal som regel ha en kontaktperson som de har direktenummet til, skal slippe å ringe NAV kontaktsenter	Alle	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Kartlegging og oppfølging av innbyggere som henvises av påtalemyndighetene	- Innkalle og møte personer når oppmøte er satt som en konsekvens av en strafferettslig reaksjon - Påfølgende/nødvendig/avdekkete behov for helse, omsorgs- eller velferdstjenester skal gis av de eksisterende tjenestene i bydelen. -Et sørge-for ansvar for ruskontroll når det er en konsekvens av en strafferettslig reaksjon.	NAV Ung v/Enhet for russaker.	Kontinuerlig	Venter	Høy
Alle som jobber med unge, har tilstrekkelig kompetanse og kunnskap til å håndtere bekymring i forhold til rus	- Undervisning til veiledere i NAV - Økt fokus på kompetanseheving - Flere ansatte med kompetanse på rus. - Fokus på holdninger knyttet til rus blant barn og unge - Kompetansehevende undervisning for ansatte ved skoler, samt foreldre	NAV/Bydel/ Forebyggende Enhet	Kontinuerlig	Påbegynt	Middels

Nye brukere av tjenester i bydelen, blir raskt kartlagt, også i forhold til ressurser og risikofaktorer knyttet til rus	- Koble på Helseavklaring på tidlig tidspunkt. - Utvide Helseavklaring-tilbudet ved NAV Ung til mennesker med rusutfordringer og sårbarhet for rus. - Enhet for russaker - Ved henvendelser til psykisk helse skal rus være et av punktene ved kartlegging	Alle	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Unge forebygger rusbruk blant unge	- Unge rusforebyggende ambassadører - Ung til ung metodikk i rusforebyggende arbeid i bydelens ungdomsskoler - Ruskonsulent vil i samarbeid med ungdomsskole kurse opp unge i å holde kompetansehevende undervisning for medelever.	Ruskonsulent for ungdommer v/NAV og Forebyggende Enhet	Kontinuerlig	Oppstart	LAV

Tidligere innsats når rusproblemer oppstår

Mål	Tiltak	Ansvarlig	Frist	Status	Risiko
Alle som henvender seg til bydelen for hjelp vedrørende rusutfordringer, får tilbud om bistand	- Tilby samtale etter kartleggingsmetodikk med den som mottar henvendelsen - Rask psykisk helsehjelp	NAV/Bydel Forebyggen de enhet/ Seksjon psykisk helse	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Bedre samhandling med eksterne tjenester	Alle ansatte skal etterspørre samtykkeerklæring for å kunne samarbeide eksterne samarbeidspartnere (evt. pårørende)	Alle	Kontinuerlig	Påbegynt	Middels
Alle som mottar tjenester for sitt rusproblem, har en fast kontaktperson i bydelen	Hovedveileder har ansvar for å formidle henvendelse videre til rett tjeneste/veileder.	Alle	Kontinuerlig	Påbegynt	Høy

	Innbygger skal slippe å måtte ringe NAV Kontaktsenteret				
Alle med behov får tilbud om Hasjavvenningsprogram (HAP) i bydelen	Kurse ansatte, og informere ungdommer om tilbudet	Rus-konsulent Ung, Forebyggen de enhet, Helsestasjon for Ungdom (HFU)	Kontinuerlig	Påbegynt	Høy

Økt livskvalitet ved rusproblemer

Mål	Tiltak	Ansvarlig	Frist	Status	Risiko
Råd og veiledning - følge prosessen i Velferdsetaten (VEL)	Bruke rutinen for institusjon til bolig. Koble på andre aktører tidlig	Ruskonsulentene	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Samarbeid med spesialisthelsetjenesten	- NAV ansatte har kontordag på Avdeling Rus og Avhengighet Groruddalen (ARA) en dag i uka - Samhandlingsteam en gang i måneden med DPS og ARA	NAV/Seksjon psykisk helse og forvaltning	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Øke tilbudet ved Regnbuen	- Fokus på ernæring, fysisk aktivitet og økt åpningstid fra 3 til 4 dager i uken - Etablere Gatelag i samarbeid med Grorud Idrettslag for innbyggere med rusutfordringer - Oppsøkende virksomhet mot kjente rusmiljø og etablere samarbeid med frivillighetssentralen - 113 kort, kameratredning med Naloxon neseppray 2 ganger i året	Ansatte ved Regnbuen, ruskonsulent, bruker-representant og booppfølgere	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav

	- Utdeling av brukerutstyr og kondomer - Opplæring og utdeling av Naloxon-nesespray				
Redusere bruk av Velferdsetatens institusjonsplasser (VEL)	- Ukentlige møter med boligkontoret for å forhindre utkastelser. - Økt samarbeid med boligkontoret, booppfølgerne og tilbudet ved Regnbuen med innbyggere som skal bosettes i egen bydel - Kun ruskonsulentene som gjør inntak i VEL - Samarbeid med bydelens tjenester	Ruskonsulenter, booppfølgere/ Seksjon psykisk helse Forvaltning	Kontinuerlig	Påbegynt	Høy
Sikre verdig boforhold for alle med rusutfordringer særlig dem uten fast bosted	- FACT Team (Flexible Assertive Community Treatment - fleksibelt aktivt oppsøkende behandlingsteam) etableres i løpet av perioden i samarbeid med Distriktpsikiatrisk senter (DPS)/ Avdeling Rus og Avhengighet Groruddalen (ARA), NAV og bydel. - Tilby bolig med bemanning etter vurdering - Bosette innbyggere på Arveset - Tilby individuelle tjenester til bruker som flytter til bydel. - Livskvalitetsmåling årlig tilbakemelding til ansatte (kontormøte/avdelingsmøte) - Fokus på brannforebygging - Fokus på bomiljø i samarbeid med bomiljøarbeider for å forebygge utkastelser og klager. - Jobbe med bolighovskartlegging Kunne vi utdype noe her om å jobbe langsiktig med sikte på å få til en bedre «boligtrapp» med bedre tilrettelagte botilbud i bydelen? Og at det er NAV i samarbeid med psykisk helse og forvaltning som er ansvarlig for å holde i dette?	NAV/ Seksjon psykisk helse Forvaltning	Kontinuerlig	Påbegynt	Middels
Erfaringskonsulent og erfaringskompetanse skal i større grad tas i	Fra prosjekt til drift Tas i bruk i flere tjenester slik at erfaringskonsulenten tas i bruk i forebygging	Alle	Kontinuerlig	Påbegynt	Middels

bruk i endring- og mestringsarbeid					
Flere innbyggere med rusutfordringer i arbeid eller aktivitet	- Prosjekt "deltakelse i arbeidslivet" videreutvikles - Brukerinvolvering i henting og utlevering av mat fra Matsentralen - Soppdyrking i tilknytning til Regnbuen Ressurssenter - Utvider tilbudet ved Gjennbrukskjelleren for innbyggerne i bydel Grorud. - Treplanting som en del av prosjekt Oslo Trær. - Igangsetting av Gaterydding i samarbeid med KirkensBymisjon	Andreas og ansatte ved Regnbuen	Kontinuerlig	Påbegynt	Middels
Helhetlig kartlegging av omfanget og karakter av rus og psykiske helseproblemer hos personer som mottar tjenester	Brukerplan, som er verktøy for bydelen.	Alle	Avventer Korus	Avventer	Høy
Overdoseforebyggende arbeid	- Henvise til Velferdsetaten eller spesialisthelsetjenesten - Råd, veiledning og informasjon - Brukerutstyr på NAV og Regnbuen - Opplæring og utdeling av Naloxon-nesespray - Kameratredning	Alle	Kontinuerlig	Påbegynt	Middels
Pårørende arbeid	- Den som har først kommet i kontakt med pårørende, har sikret at personen har blitt fullt opp og behovet blir vurdert. - Etterlatte etter overdosedødsfall skal ha oppfølging på linje med andre innbyggere som mister noen i brå død	Alle/Kriseteam	Kontinuerlig	Påbegynt	Middels